Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні циклової комісії спеціальності Екологія
(протокол №1 від 28 серпня 2026 р.)

Голова циклової комісії Наталія ЛЮБАС

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО ФАХУ»

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е2 Екологія
Освітньо-професійна програма	Екологічний контроль і стратегічна екологічна оцінка
Форма навчання	денна

Львів – 2026

Силабус курсу

«Вступ до фаху»

2026-2027 навчального року

Назва курсу	Вступ до фаху
Адреса викладання курсу	вул. Тарнавського, 107, 79017 Львів
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	циклова комісія спеціальності екологія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Е Природничі науки, математика та статистика Е2 Екологія
Викладач курсу	Гілета Любов Андріївна
Контактна інформація викладачів	lyubov.hileta@lnu.edu.ua ljuba.gileta@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Тарнавського, 107, 305 ауд.)
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/vstup-do-fakhu-spetsialnist-ekolohiia
Інформація про курс	Обов'язковий освітній компонент ОПП читається для студентів І-го курсу спеціальності "Екологія". На вивчення навчальної дисципліни виділено 120 годин: 72 аудиторні (з них: 36 годин – лекційні і 36 годин на практичні заняття) і 48 годин самостійної роботи. Курс розділений на два блоки змістових модулів.
Коротка анотація курсу	Вивчення дисципліни «Вступ до фаху передбачає ознайомлення з актуальністю професії в сучасному глобалізованому світі, в якому присутні різні прояви антропогенного впливу на довкілля. Систематизує знання про прояви глобальних екологічних проблем. Ознайомлює з можливим шляхами їх подолання, що потребує консолідації та міжнародної взаємодії у сфері охорони довкілля; передбачає вивчення особливостей підготовки фахівців екологів в Україні і базується на вивченні міжнародного та вітчизняного екологічного законодавства, ознайомлення з системою органів екологічного контролю та складовими екологічного управління.
Мета та цілі курсу	**Мета:** формування уявлень про свою професію та майбутню діяльність з урахуванням глобальних екологічних проблем та їх локальних проявів й впливів. **Головними завданнями** курсу є: ● ознайомити студентів з особливостями підготовки фахового молодшого бакалавра в Україні та особливостями підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою "Екологічний контроль і стратегічна екологічна оцінка";

	● сформувати уявлення щодо причин та наслідків прояву глобальних екологічних проблем, можливих шляхів їх; ● вказати особливості підготовки фахівців екологів в Україні, що базуються на вивченні міжнародного та вітчизняного екологічного законодавства, ознайомлення з системою органів екологічного контролю та складовими екологічного управління; ● навчити будувати логічні схеми, в тому числі картосхеми стану довкілля, вивчаючи та аналізуючи дані про стан довкілля; ● ознайомити з усіма можливими варіантами реалізації свого потенціалу у сфері охорони навколишнього природного середовища.
Література для вивчення дисципліни	1. Васюкова Г. Т., Ярошева О. І. Екологія : підручник. Київ : Кондор, 2009. 524 с. 2. Грицик В., Канарський Ю., Бедрій Я. Екологія довкілля. Охорона природи : навч. посіб. Київ : Кондор, 2009. 292 с. 3. Заставний Ф. Д. Географія України : навч. посіб. Львів : Світ, 1994. 472 с. 4. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року / Організація Об'єднаних Націй. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyy-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku (дата звернення: 05.08.2025). 5. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text (дата звернення: 05.08.2026). 6. Про концепцію сталого розвитку : Постанова Верховної Ради України від 24.12.1999 № 1359-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14#Text (дата звернення: 05.08.2026). 7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення: 05.08.2026). 8. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text (дата звернення: 05.08.2026). 9. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text (дата звернення: 05.08.2026). 10. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text ((дата звернення: 05.08.2026).

	11. Цілі сталого розвитку та Україна. *Урядовий портал* : веб-сайт. URL: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina (дата звернення: 05.08.2026). **Інформаційні ресурси:** 13. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України : офіц. сайт. URL: https://mepr.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026). 14. Департамент екології та природних ресурсів Львівської ОДА : офіц. сайт. URL: https://deplv.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026). 15. Державна екологічна інспекція України : офіц. сайт. URL: https://www.dei.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026). 16. Державне агентство України з управління зоною відчуження : офіц. сайт. URL: https://dazv.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026). 17. Державна служба геології та надр України : офіц. сайт. URL: https://www.geo.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026). 18. Державне агентство водних ресурсів України : офіц. сайт. URL: https://www.davr.gov.ua/ (дата звернення: 05.08.2026).
Тривалість курсу	I семестр, 120 год., 4 кредити
Обсяг курсу	36 годин аудиторних занять (лекції), 36 годин практичних занять та 48 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	1. ***Загальні компетентності*** ● ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ● ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ● ЗК8.Прагнення до охорони та збереження навколишнього природного середовища. ***Фахові компетентності*** ● СК8. Здатність оцінювати основні джерела техногенного впливу на стан навколишнього природного середовища. ● СК9. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. ● СК 12. Здатність до вивчення міжнародного та вітчизняного досвіду регіональних і транскордонних екологічних проблем з метою впровадження ресурсозберігаючих, природоохоронних технологій та альтернативних джерел енергії.

Програмні результати навчання	РН3. Визначати та описувати основні джерела техногенного впливу на навколишнє природне середовище та оцінювати міру екологічної небезпеки. РН 8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку й обробки інформації у сфері екології. РН17. Застосовувати знання з екологічного законодавства у практичній діяльності, в тому числі під час асистування у заходах екологічного контролю, організації та проведення експериментів і випробувань.
Ключові слова	фаховий молодший бакалавр, екологія, глобальні екологічні проблеми, охорона довкілля, екологічний контроль, стратегічна екологічна оцінка
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Курс “Вступ до фаху” є підґрунтям вивчення навчальних дисциплін програми підготовки фахівців-екологів, зокрема таких як “Загальна екологія”, “Охорона навколишнього середовища та екологічне законодавство” та ін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, практичні заняття, дискусія.
Необхідне обладнання	персональний комп’ютер, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання знань студента здійснюється за 100–бальною шкалою. Залік отримують студенти, які протягом семестру відвідували і активно брали участь у обговоренні теми під час лекційного заняття. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі п’ятнадцяти практичних робіт (макс. – 4 балів) та написання двох модульних контрольних робіт (макс. – 20 балів). Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійність суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману. Література. Уся література, яку здобувачі освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент

	заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Критерії оцінювання: **90 – 100 б. –** здобувач повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно викладати зміст, має глибокі, міцні, систематичні знання всіх питань навчальної дисципліни, розуміє їх значення для своєї професійної підготовки; виконав усі завдання кожної теми та модульного поточного контролю. **81 – 89 б.** - здобувач грамотно і по суті викладає програмний матеріал, застосовує теоретичні знання при виконанні практичних завдань, однак допускає незначні неточності, засвоїв більшість тем навчальної програми, вміє самостійно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю. **71 – 80 б**. - здобувач добре знає програмний матеріал, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, самостійно обирає метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату, не завжди вміє вільно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав більшість завдань кожної теми та модульного поточного контролю. **61 – 70 б**. – здобувач засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей, припускається неточностей, порушує послідовність у викладі матеріалу, може розв'язувати типові завдання за зразком, але допускає помилки, виконав окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю**.** **51 - 60 б.** - здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взвємозвя'зок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні тези теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може; відчуває труднощі під час виконання практичних завдань, виконав лише деякі завдання кожної теми та модульного контролю. **21 – 50 б. –** здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими труднощами виконує практичні завдання, знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу; не виконав практичні завдання та завдання модульного поточного контролю. **0 – 20 б. -** необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.
Питання до заліку чи екзамену	1. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності. 2. В чому полягає практична підготовка осіб, які здобувають фахову передвищу освіту? 3. Визначення поняття «глобальні екологічні проблеми» 4. Визначення поняття «екологічний контроль»

	5. Визначення поняття «Порядок денний 2030» 6. Визначення поняття «сталий розвиток» 7. Визначення поняття «стратегічна екологічна оцінка» 8. Визначення поняття екологічний контроль; 9. Вкажіть обов'язки осіб, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти. 10. Вкажіть принципи здійснення стратегічної екологічної оцінки. 11. Вкажіть форми організації освітнього процесу 12. Державна екологічна інспекція 13. Діяльність ДЕІ щодо охорони атмосферного повітря; 14. Діяльність ДЕІ щодо охорони земель, надр 15. Діяльність ДЕІ щодо охорони, захисту, використання і відтворення лісів 16. Діяльність ДЕІ щодо охорони, раціонального використання та відтворення вод і відтворення водних ресурсів; 17. Діяльність ДЕІ щодо поводження з відходами, небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами; 18. Діяльність ДЕІ щодо раціонального використання, відтворення і охорони об'єктів тваринного та рослинного світу; 19. Завдання ДЕІ 20. Завдання екологічної освіти 21. Завдання студентського самоврядування 22. Закон України Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року 23. Інструменти реалізації екологічної політики 24. Історія трансформації міністерства екології 25. Конвенції з охорони довкілля (мін. 5 прикладів) 26. Мета екологічної освіти. 27. Мета освітнього компонента "Вступ до фаху" 28. Назвіть види навчальних занять. 29. Назвіть громадські екологічні організації в Україні 30. Назвіть заклади фахової передвищої освіти. 31. Вкажіть основні завдання закладу фахової передвищої освіти. 32. Назвіть основні показники стану довкілля 33. Назвіть платформи для інформування громадськості про стан довкілля в Україні 34. Назвіть поняття «заклади фахової передвищої освіти» 35. Назвіть принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу фахової передвищої освіти 36. Назвіть форми здобуття фахової передвищої освіти. 37. Назвіть форми організації освітнього процесу 38. Назвіть цілі сталого розвитку, що стосуються збереження довкілля 39. Охарактеризуйте види навчальних занять. 40. Об'єкт освітнього компонента "Вступ до фаху" 41. Обов'язки закладу фахової передвищої освіти

	42. Обовязки осіб, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти. 43. Опишіть структуру звіту зі стратегічної екологічної оцінки. 44. Основні завдання закладу фахової передвищої освіти. 45. Основні завдання освітнього компонента “Вступ до фаху” 46. Основні принципи системи неперервної екологічної освіти. 47. Охарактеризуйте глобальні екологічні проблеми пов’язані з забрудненням атмосфери 48. Охарактеризуйте глобальні екологічні проблеми пов’язані з забрудненням гідросфери 49. Охарактеризуйте Декларацію Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку 50. Охарактеризуйте державне управління екологічною освітою. 51. Охарактеризуйте діяльність Департаменту екології та природних ресурсів як органу виконавчої влади у сфері екології 52. Охарактеризуйте діяльність Державного агентства України з управління зоною відчуження; 53. Охарактеризуйте діяльність Державного агентство водних ресурсів 54. Охарактеризуйте діяльність Державної служби геології та надр 55. Охарактеризуйте забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти. 56. Охарактеризуйте організацію неперервної екологічної освіти. 57. Охарактеризуйте систему вищої екологічної освіти в Україні. 58. Охарактеризуйте стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності Е2 Екологія галузі знань Природничі науки освітньо-професійного ступеня “фаховий молодший бакалавр”. 59. Перелік глобальних екологічних проблем 60. Перелік міжнародних екологічних організацій 61. Перелік урядових міжнародних екологічних організацій 62. Перелічіть права осіб, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти. 63. Поняття «академічна доброчесність» з закладах фахової передвищої освіти. 64. Поняття «державна екологічна політика» 65. Поняття «студентське самоврядування» 66. Поняття державна екологічна політика 67. Поняття конвенція 68. Поняття фаховий молодший бакалавр. 69. Права осіб, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти 70. Предмет освітнього компонента “Вступ до фаху” 71. Система неперервної екологічної освіти.

	72. Стратегічні документи щодо зміни клімату та озонового шару 73. Стратегічні документи щодо управління відходами 74. Суть порядку денного 2030 75. Сфери діяльності міністерства екології 76. Цілі екологічної політики України
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема курсу

№	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин
1.	**Тема 1. Загальна характеристика освітнього компонента «Вступ до фаху».** Вступне заняття. Ознайомлення з особливостями навчального процесу. Положення про ВСП "Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка"	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
2.	**Тема 2. Екологія як наука та основа професійної діяльності еколога.** Заняття-екскурсія у природоохоронну установу Закон України "Про фахову передвищу освіту"	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
3.	**Тема 3. Основи екологічної освіти.**. Структура і зміст освітньо-професійної програми "Екологічний контроль і стратегічна екологічна оцінка" спеціальності Е2 "Екологія". Стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності Е2 Екологія галузі знань Природничі науки освітньо-професійного ступеня "фаховий молодший бакалавр".	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
4.	**Тема 4. Система вищої екологічної освіти в Україні.** Заняття-екскурсія у музей історії Львівського національного університету імені Івана Франка Положення про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі "Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка"	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.
5.	**Тема 5. Учасники освітнього процесу.** Використання Microsoft Word для оформлення навчальних робіт. Правила оформлення списку використаних джерел згідно з ДСТУ 8302:2015	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
6.	**Тема 6. Академічна доброчесність у закладах фахової передвищої освіти.** Знайомство з бібліотекою ЛНУ ім. Івана Франка Підготовка до модульної контрольної роботи №1	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.
7.	**Тема 7. Студентське самоврядування у закладах фахової передвищої освіти.** Модульна контрольна робота №1	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.

	Положення про студенське самоврядування ЛНУ ім. І. Франка	
Змістовий модуль 2. “Екологічні проблеми та державні механізми їх вирішення”		
8.	**Тема 8. Екологічні проблеми людства.** Географічне середовище України (робота з картою) Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року	Лекції – 2 год, практичне заняття – 3 год, самостійна робота – 3 год.
9.	**Тема 9. Екологічна ситуація в Україні.** Екологічна ситуація в Україні (робота з картою) Цілі сталого розвитку та Україна	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
10.	**Тема 10. Шляхи подолання екологічних проблем.** Джерела та інформаційні ресурси у сфері охорони довкілля. Програма ООН з навколишнього середовища	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
11.	**Тема 11. Організації у галузі екології та охорони навколишнього природного середовища.** Природоохоронні організації регіону та їх роль у збереженні довкілля Глобальний екологічний фонд	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
12.	**Тема 12. Міжнародне екологічне законодавство та його імплементація в Україні.** Основні міжнародні природоохоронні конвенції та угоди, учасницею яких є Україна. Міжнародні конвенції в сфері охорони навколишнього природного середовища.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
13.	**Тема 13. Екологічне законодавство України та державна екологічна політики.** Екологічні права та обов’язки громадян (семінарське заняття) Концепція екологічної освіти України	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
14.	**Тема 14. Система державного управління у сфері охорони довкілля.** Міністерство економіки та довкілля: завдання та функції Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год.
15.	**Тема 15. Система органів екологічного контролю в Україні.** Органи екологічного контролю України та їх повноваження. Робота з офіційними вебресурсами та аналіз структури органів екологічного контролю. Закон України “Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року”	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год.
16.	**Тема 16. Стратегічна екологічна оцінка як інструмент екологічної політики.** Зміст і структура стратегічної екологічної оцінки. Процедура стратегічної екологічної оцінки Закон України “Про стратегічну екологічну оцінку”. Структура звіту з стратегічної екологічної оцінки. Підгтовка до модульної контрольної роботи №2	Лекції – 4 год, практичне заняття – 4 год, самостійна робота – 3 год.

17.	**Підсумкове заняття.** Контрольна робота №2	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.